

Kjak

Birgir Kruse
birkblog.blogspot.com

Vikuskipti yvir diskinum

Oftan verða miðlarnir, og kanska serliga bløðini, hartaðir fyri mangt og hvat. Fremst fyri er grafiska útsjónin, myndir, yvirskriftir og uppseting. Síðani kemur sjálvur teksturin at lesa. Eru fyrstu viðurskiptini ikki í lagi, so verður lítið lisið inni í blaðnum og slettis ikki tað, sum stendur aftast.

Yvir diskinum í SMS komi eg í tankar um, at meðan bløðini dragast við skrift og rættstaving, er avbjóðingin hjá loftmiðlunum at fáa taluna at ganga natúrliga fyri opnari mikrofon og út í hvørja stovu. Sum um hon kom úr vælsmurdu kvørnini hjá Otto Reinert og ikki staccato og vakuumpakkað, hvørt fyri seg, sum í kliniska Hjallinum í SMS. Tað gognur ikki altíð so væl. Men vit eru so von við at hoyra kubbutan upplestur, ið ryggbrýtur rútmuna í móðirmálinum og bráðdliga kann fara sum í skotriðum eftir døgurðaborðinum, ella sum rópt varð

eftir einum hundi í túninum. Upplestur er ikki sum at skriva tað.

Fyrr helt eg bæði bløðini, Dimmu og Sosialin. Vøran og útberingin vóru í topp. So datt mest sum alt niðurfyri og nú eri eg so kargur, at eg keypi bara annað blaðið, einaferð um vikuna, tá eg keypi inn í Miklagarði, fríggjadag eftir arbeidstíð. Oftast er tað Sosialurin fyri eina prangandi forsiðu. Sjáldan er tað Dimma, tí flaggskipið, Punktum.fo, hevur so púra mist flogið.

Hetta vikuskiptið hefti eg meg við eina smámynd, sum álinju orðabókin hjá Sprotanum sigur fyri *tumbnail*, á forsiðuni á Sosialinum. Ein púra verulig ævintýramynd, sum Hogni Heinesen hevur tikið av Rakel Helmsdal við marionettdukkum, sum sæst omanfyri. Og mín sann um tað ikki er starvsfelagin Dorit, ið hevur vitjað í Karavella Marionett-Teatur, sum er eitt einkvinnuleikhús við

13 marionettleikarum, sum Rakel hevur undir hond og fót.

Tað mest áhugaverda í samrøðuni er tó ikki ítøkiliga dukkusjónleikarahúsið, men íbygdi kritikkurin av skúla-skipanini, sum Rakel leggur á blik:

– Vit skulu fortelja tær góðu søgurnar, ikki bara greina tær og petta tær sundur. Og vit skulu loyva børnunum at fortelja teirra egnu søgur. Børn hava eitt innara ríkidømi, sum skúlin kann draga fram heldur enn kóva, tí kreativiteturin er lívsneyðugur fyri bæði læringina og lívið, staðfestir Rakel Helmsdal.

Hin søgan í sama blaði er nýggj røð við nøkrum so sjáldsamum sum forteljandi granskarum av Fróðaskaparsetri Føroya. Hetta er fantastiskt. Ein heil opna við frásøgnum av tí annars so afturlatna Setrinum. Undir heitinum *Vitan & Vísindi* lovar Sosialurin tiggju

greinar, har vísindafólk nú skriva um evni, tey granska í. Fyrstur er havfrøðingurin og Eiðismaðurin Knud Simonson, sum býr í Kvívík, og er lektari á Setrinum. Fyri fyrstu ferð í almenna rúminum siggja vit nákvæmar litmyndir av havbotninum kring Føroyar og fáa eins nákvæmar frásagnir um, hvussu hesar myndir bliva

til. Tí tær verða ikki gjørdar sum snapshot, lötumyndir, ella skundmyndir.

Alt skal geva meingin, tað er mitt fyrsta krav til søgur og miðlar av øllum handa slag. At samfelagsligar tænastrur sum skúli og gransking á henda hátt venda aftur til miðlarnar og kunnu vella upp úr blaðteigunum, er besta samfelagsliga

afturbering, eg í lötuni kann hugsa mær. Tað er sum at lesa Halgubók:

– Kasta breyð títt út á vatnið; tí at langa tíð eftir skalt tú finna tað aftur. *Prædikarin 11,1.*

Takk fyri góða Vikuskiptis-tænastu, Sosialurin.

Frank Davidsen

Tilvildin til frambrot ella afturstig

Óivað hevði tað verið hugaligari hjá sanningum, um tilvildin fyri 70 árum síðan var í teirra parti, soleiðis at Sandoyar Floghavn lá í Søltuvík, men ístaðin fyri so gjørdi tilvildin tað soleiðis, at floghavnin kom at liggja í Vágum.

Og hvat í henda søguliga avgerð ið varð tikin fyri 70 árum síðan hevur havt at siga fyri Vágar, tað er næstan óneyðugt hjá mær at siga frá. Eitt kunna vit øll verða samd um, at varð eingin flogvøllur í Vágum, so var eingin undirsjóartunnil. Hinvegin var hepn við Sandoyinni soleiðis

at flogvøllurin var lagdur í Søltuvík, so var Sandoyggjin ein spegilmynd av Vágoynni í dag, har flogvøllurin er nógv tað størsta arbeidsplassið. Vinnulívið hevur tað eftir umstøðunum gott, og nógvar barnafamiljur stóðast í heimbyggunum, eins og fleiri barnafamiljur flyta til Vágar.

Havi mangan hugleitt um hvussu Vágoyggin hevði sæð

út, um nú flogvøllurin hevði ligið í Sandoyinni í staðin fyri. Kanska Vágoyggin í staðin fyri hevði verið ein spegilmynd av Sandoyinni, soleiðis at vit framvegis í 2012 høvdu ferjusamband í staðin fyri fast samband. Og í staðin fyri fólkavøkstur hevði fólki flutt av Vágoynni, so stóðan í dag hevði verið meinlík tí stóðu Sandoyggjin er í dag.

Mín persónliga meining er, at hevði samhaldsfesti ikki verið bulurin undir tí føroyska samfelagnum seinastu hálvu øldina, so hevði okkara samferðslukervið ikki verið í nær námind av hvat tað er í dag.

At tað júst vóru atløguviðurskitini ið vóru atvoldin til, at bretar frávaldu at byggja flogvøll á Sandoyinni, tað

má sigast at verða lagnunar speisemi, í og við at oyggjin hervið gjørdist eftirbátur, mótvegis Vágoynni, Eysturoy og Norðoyggjum.

Jú víst eru nógvar og kostnaðarmiklar íløgur gjørdar viðvíkjandi atløguviðurskiptunum í Skopun og Gomlurætt. Tað er so sanniliga einki løgið í tí tekur man tey heilt óvanligu

atløguviðurskipti ið gera seg galdandi í Skopun. Havi uppliva tað sum smádrongur fyri nógvum árum síðan og eisini síðan sæð Skopun ein vetrardag og teir eru nógvir sovorðnir dagar, tá tað stendur um húsabrot og tú stendur bergtikin og hugsar við tær sjálvum, at tað má verða sjómannsskapur og hartil ein lokal vitan út um alt mark, at tað yvurhøvur ber til at røkja hesa rutu á vetrartíð, og í so vánaligum veðrið.

At ferjulegan á Gomlurætt bleiv so kostnaðarmikil var orsaka einum politiskum

At ferjulegan á Gomlurætt bleiv so kostnaðarmikil var orsakað einum politiskum spælið, sum sangingar ongan lut eiga í

